

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsmans. — 459. De Heldin van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooler. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en Ijs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het Ijs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraalenhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS : 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Weteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 521

A. HANS.

De arme Nicht



Uitgave: A. HANS-VAN DER MEULEN.

DE ARME NICHT.

I.

Andries Dillens had geen geluk gehad, toen hij een klein hotel hield te Heist aan Zee, waar in den zomer veel badgasten kwamen. De eerste jaren ging het wel goed, maar zijn vrouw werd ziek en kon niet meer helpen. Paula, de achttienjarige dochter, deed haar best, doch was niet in staat de zaak recht te houden, al werkte ze met vader van 's morgens heel vroeg tot 's avonds zeer laat. De ziekte van moeder kostte veel geld. Het badseizoen duurde zoo kort, en van half September tot begin van Juli waren er geen klanten. In den Winter dreef Andries Dillens wat handel in visch, doch er was veel concurrentie. Hij moest geld leenen aan een broer, die op een dorp bij Brussel woonde en veel had verdiend met het bouwen en verkoopen van hui-

zen. Het hielp niet. Er volgde een slecht seizoen. Door het zeer ongunstig weer in Augustus bleven er klanten weg en vertrokken anderen vroeg. Vrouw Dillens moest te Brugge geopereerd worden. Ook dit kostte een groote som. Helaas, het



Op de Vischmarkt.

baatte niet. Na een paar weken stierf vrouw Dillens. Het was een zware slag voor vader en

dochter. Dillens kon na al dien tegenspoed, verscheidene leveranciers van allerlei waren niet betalen. Hij schreef weer aan zijn broer, Michiel, om hulp. Deze meldde, dat hij het geleend geld nog niet zou terug eischen, maar geen cent meer wilde zenden. Schuldeischers uit Brugge en Brussel lieten het hotel verkoopen. Er schoot nog een gering bedrag over. Andries Dillens kocht een kleine woning tuschen Heist en Knokke en zou trachten zijn brood te verdienen met handel in visch. Paula wilde hem daarbij helpen. Ze was een braaf meisje, zeer vlijtig en moedig, altijd gereed, om haar vader op te beuren. Ze bezocht dagelijks met vader de vischmarkt.

En zoo woonden beiden nu eenzaam in hun huisje bij de zee.

Op een morgen in November, toen Paula naar Heist was om boodschappen, kreeg Dillens een brief van zijn broer Michiel. En deze schreef het volgende:

Beste Andries,

Gij zijt mij nog tien duizend frank schuldig. Anderen hebben van u hun geld ontvangen. Ik krijg zelfs geen intrest. Ik wil u nu een voorstel doen om dat in der minne te schikken.

Mijn vrouw is ziekelijk en we hebben iemand noodig, om haar goed te verplegen. Zend Paula naar hier. Dan zullen we over de schuld en de

intresten niet meer spreken en ze zal nog loon krijgen. Schooner kan ik toch niet handelen. Gij zijt flink genoeg, om u een tijd zelf te helpen. Paula zal hier natuurlijk een goede behandeling hebben. Kleeren krijgt ze ook van ons.

Zoo staan we elkander bij en raakt gij van uw schuld af. Zend Paula dan zoo spoedig mogelijk. Mijn vrouw heeft iemand noodig aan wie ze eigen wordt en daar zal Paula de geschikte persoon voor zijn.

Een heelen tijd bleef Andries Dillens op den brief staren. Zijn broer en schoonzuster eischen Paula op.

— O, neen, dat kan toch niet! zei Andries bij zich zelf. Ik hier alleen blijven! O, het zou verschrikkelijk zijn! Hoe kan Michiel dat vragen! Hij weet, dat ik geen vrouw meer heb, en nog altijd diep in het verdriet zit. Paula helpt me bij den handel, ze doet het huishouden. 's Avonds praten we met elkaar. Ze bemoedigt me. Neen, ik wil haar niet missen.

Maar Dillens was een eerlijk man en hij dacht aan zijn schuld en aan de intrest, die hij niet kon betalen. Als Paula vertrok, zou alles kwijtscholden worden.

— Michel is zoo rijk, sprak Andries. Kan hij nu geen streep door de rekening halen, zonder me Paula te ontnemen? We zijn toch broers.

Hij heeft zelf een dochter. Waarom verpleegt zij haar moeder niet? En er is dan toch zeker nog wel een meid. Michel kan hulp krijgen, zooveel hij wil. En ik zou hier als een verlaten sukkelaar zitten?

Zoo redeneerde Andries Dillens en toch voelde hij al, dat hij zou toegeven, terwille van de schuld. Zijn broer had recht op het geld. Maar Andries zag geen kans het te betalen. Nu kon hij op een andere wijze alles voldoen. En eerlijkheidshalve moest hij Paula naar Brussel zenden, als Michiel dat vroeg.

't Had hevig gestormd en de sloepen waren den vorigen dag niet uitgevaren. Dillens had nu geen visch te verhandelen. Hij zat somber bij het vuur.

Paula keerde terug. Haar vader had den brief verstopt; hij kon er nu nog niet over spreken.

Den ganschen dag was hij stil en Paula meende dat hij weer sterk aan moeder dacht en treurde, nu hij geen werk had, dat zijn geest afleidde. Ze vermoedde niet wat er haar boven het hoofd hing. Tegen den avond zei Dillens:

— Paula, zet u daar eens; ik moet met u spreken over een brief, dien ik van oom Michiel heb gekregen.

— Vraagt oom het geld terug? vroeg het meisje verschrikt.

— Het is heel iets anders... Luister!

En Dillens las den brief voor. Verontwaardigd stak hij hem weer in den zak.

— Hoe kan mijn broer zoo iets eischen! riep hij verstoord uit, al had hij vandaag besloten, dat hij het verzoek moest inwilligen.

Paula was bleek geworden en staarde voor zich uit. Zij ook zou het vreeselijk vinden vader te verlaten. Oom kende geen medelijden. Hij stelde zich aan als een weldoener, maar eigenlijk toonde hij zich ombarmhartig.

— Michiel en zijn vrouw zijn wreed, sprak Dillens nijdig. U naar ginder halen en mij alleen laten! Ze weten, dat ik veel verdriet heb over moeders dood. Kunnen wij het helpen, dat we arm zijn! Ik heb toch altijd hard gewerkt en mijn best gedaan en kan niets doen tegen ziekte en ongeluk. O, ware het omgekeerd, had ik geld en zat oom in mijn plaats, ik zou anders handelen. Ik hielp hem zooveel ik kon! We komen toch uit hetzelfde gezin, we hebben als kinderen samen gespeeld. Vader en moeder leerden ons elkaar lief te hebben.

— 't Is waar, zei Paula. God weet, hoe erg ik het vind u alleen te laten, maar ik denk, dat we moeten toegeven. We hebben een groote schuld aan oom Michiel en kunnen zelfs de intrest niet betalen. Na eenige jaren zou alles volstaan zijn. Misschien kan ik te Brussel een be-

trekking voor u vinden. Dan waren we dicht bij elkaar.

— De zeekust verlaten, waar ik geboren ben en altijd gewoond heb. Maar ja, ik zou het doen om bij u te zijn.

Elken dag dacht de eerlijke, rechtschapene Paula aan die schuld en steeds hinderde het haar, dat ze geen kans zag zelfs de intrest te betalen. Nu kon ze de kwestie regelen. En ze voelde het haar plicht naar oom en tante te gaan, al had ze innig medelijden met haar vader. Ze stelde zich voor, hoe eenzaam hij achter zou blijven. Hij moest dan zelf het huishouden doen. Schuren en wasschen, visch uitleuren... en 's avonds zou hij treurig bij het vuur zitten, zonder aanspraak of verstrooïing.

— Maar ik moet ginder iets voor vader zoeken, dacht ze.

Paula wist nog niet wat. Ze zou het nader overleggen.

Lang zaten Dillens en zijn dochter nog te praten. En ze kwamen tot het besluit een toestemmend antwoord naar oom Michiel en tante Flora te zenden.

's Avonds lag Paula in haar bed stil te schreien. O, ze zou nu in een groot huis wonen, lekker eten krijgen, schoone kleren! Misschien kon ze dikwijls eens naar Brussel gaan, een prachtige stad, zooals ze gehoord had. Maar hoe veel lie-

ver bleef ze bij haar vader, in zorg en kommer.

Maar die schuld moest vereffend worden En dat kon ze doen. Den volgenden dag schreef ze aan oom Michiel, dat ze den eersten December zou komen.

Ze had nu nog veel te herstellen en te naaien. Ze sprak af met een vrouw uit de buurt, dat deze eens in de week vaders huisje zou kuischen en zijn goed wasschen. Paula beloofde er maandelijks iets voor te zenden.

Veel te gauw kwam de morgen van het vertrek. Paula hield zich goed en ook Dillens trachtte zich te beheerschen, al welden er telkens tranen in zijn oogen, welke hij dan haastig afveegde. Paula kon haast niet eten. Er lag als een zware last op haar gemoed. Ze voelde zulk een diep medelijden met haar vader. Voor hoe lang moest ze naar dat dorp bij Brussel? Ze wist het niet. Ze moest dat alles regelen met oom Michiel. Maar misschien zou deze haar helpen, om ginder een plaats voor vader te zoeken. Dillens kon er een vischwinkeltje openen, of bij een grooten vischhandelaar te Brussel in dienst treden. Paula hoopte, dat de scheiding niet lang zou duren.

Ze ging nog eens op een hoog duin en keek naar de zee, die glinsterde in het winterzonnetje. Ze hield zoo van de zee en ze zou die nu in langen tijd niet meer zien. Maar kom, ze moest

moedig en kloek zijn! Ze kon de zware schuld vereffenen, die toch altijd op haar vader en haar gedrukt had. 't Leven was niet gemakkelijk voor hen. Alles zou beter worden.

Gisteravond had ze nog om sterkte gebeden op moeders graf.

Het werd tijd om naar het station te Heist te gaan. Dillens vergezelde zijn dochter. Onderwege spraken ze niet veel. Beider hart was zoo vol.

Paula knikte nu en dan naar een kennis. Men zou te Heist wel zeggen: De Dillensen raken meer en meer achteruit. Paula moet in een dienst gaan te Brussel en haar vader alleen laten sukkelen.

Misschien beweerden anderen wel, dat ze het te eenzaam vond in de duinen en liever naar de drukker stad trok en ze zich niet om haar vader bekommerde.

Maar voor zich zelve had ze de voldoening haar plicht te vervullen, hoe zwaar deze ook woog.

Een nicht, die ze te Lissewege was gaan bezoeken, zei wel, dat ze geluk had, om zoo van de schuld af te geraken en nog iets te verdienen. Oom Michiel meende misschien ook, dat hij edelmoedig handelde, maar hij toonde toch weinig gevoel voor zijn ongelukkigen broer.

— Ik zal mijn best doen. had Paula besloten.

De trein, die toen nog te Heist zijn eindpunt had op de lijn Brugge, Blankenberge, Heist, stond klaar. Paula kuste haar vader. Tranen biggelden nu over haar wangen.

— Braaf kind, God beware u, zei Dillens in een snik. Ge zult me rap schrijven, hé?

— Ja en een plaats voor u zoeken. We moeten weer dicht bijeen zijn...

Paula begaf zich naar den trein en Dillens ging haastig heen. Hij zou anders in tranen uitgebarsten zijn.

Op een duintop schreide hij, en toen zag hij den trein weg stoomen.

Paula zat aan een venstertje; ze zag hotels en villa's, de sluizen, dan de werken, waar men toen de haven van Zeebrugge bouwde met den langen muur en vervolgens weer duinen. Te Blankenberge stegen er veel passagiers in. Die meeste menschen moesten naar Brugge en keerden in den namiddag of den avond weer terug. Maar Paula was dan in een vreemd huis en vader zou eenzaam en treurig bij zijn kachel zitten en haar zoo heerlijk missen.

II.

Michiel Dillens woonde op een dorp vlak bij Brussel. Hij had daar een sierlijke villa in een

schoonen tuin. Elken dag ging hij naar de stad. Hij liet zelf geen huizen meer bouwen, maar kocht en verkocht er nog en maakte daarmee goede winsten.

Een getrouwde zoon was aannemer te Antwerpen; een andere, Bernard, achttien jaar oud, en een dochter van twintig, Charlotte, woonden nog bij hun ouders in.

Paula had oom en tante, neven en nicht in jaren niet meer gezien. Als de familie naar zee ging, was het naar Oostende en dan deed ze of ze de arme verwanten niet kende.

Paula kwam aan het Noordstation te Brussel aan. Oom Michiel had haar het nummer opgegeven van de tram, die ze moest nemen voor zijn dorp. Een politieagent hielp haar terecht. En Paula reed toen door al het gewoel van de groote stad. Ook op de laan die Brussel met het dorp verbond, was het nog zeer druk.

Paula stapte aan het eindpunt af. Weer vroeg ze den weg en een vrouw duidde haar uit, waar de Boschboulevard was, waar oom Michiel woonde. Paula keek naar de nummers en eindelijk stond ze voor de deftige villa. Ze dacht aan het eenvoudige huisje bij de duinen en het schein of ze erge pijn in het hart gevoelde.

Haar arme, eenzame vader.

Paula beheerschte zich. Ze stapte met haar valies door den voortuin en belde aan.

Een dienstbode deed open. 't Leek, of ze wat spottend naar Paula keek, toen ze zei:

— Ge zijt zeker jufvrouw Dillens van Heist.

— Jawel, antwoordde Paula, terwijl haar stem trilde.

— Volg me. Mijnheer verwacht u in de woonkamer.

Paula ging door de breede gang, waarop veel deuren uitkwamen. De meid klopte op een er van.

Een dikke heer, met blozend gelaat, deed open.

— Ha, dat is Paula, riep hij uit. Ge zijt dus veilig aangekomen.

Hij gaf haar de hand.

— Dag oom, groette het meisje.

Ze had moeite om haar tranen in te houden. Deze man kon haar naar vader laten terug keeren! Die macht bezat hij door zijn geld. Maar hij zou het niet doen.

— Zet u, kind, hernam Michiel Dillens. Hebt ge het gemakkelijk gevonden?

— Jawel oom.

— Ik had u alles goed uitgeduid. Ge zijt dus nu hier. Het zal eerst wat vreemd zijn, maar dat went wel. Tante heeft goede hulp noodig. Als ge flink uw best doet, zult ge het u niet beklagen dat ge bij ons woont. Ge ziet er gezond en

sterk uit. Tante wil iemand eigens hebben, met goede manieren.

Oom Michiel verzweeg, dat er al veel meiden gekomen en weg gegaan waren, omdat ze de luimen van mevrouw Dillens niet wilden verdragen.

— Rika zal uw kamer wijzen, vervolgde oom. Ge kunt u wat verfrisschen. En dan zal ik u bij tante brengen. Ze heeft hoofdpijn vandaag en blijft boven.

Mijnheer Dillens belde en de meid verscheen weer. Ze ging met Paula naar een kleine kamer op de tweede verdieping.

— Ik slaap hiernevens, zei ze.

Paula voelde al, dat ze niet als een lid der familie zou behandeld worden, maar als iemand, die bij trotsche menschen, kwam dienen. Och, ze kon dat ook verdragen, om van de zware schuld af te komen. Oom had zelfs niet naar haar vader gevraagd, zijn eigen, eenigen broer! Hij dacht ook blijkbaar niet aan diens eenzaamheid. Maar het was nu Paula's fierheid dat de kwestie van het geleend geld geregeld werd, ook al zou oom Michiel eigenlijk geen maatregelen tegen haar vader kunnen nemen.

Paula bleef alleen. Nu kon ze even schreien. O, ze voelde zich zoo eenzaam in dit groote huis! En welk een heimwee had ze al naar de

kleine woning, waar vader nu om haar zat te treuren..

Ze waschte haar gelaat en handen en pakte dan het valies uit. Ze legde haar linnen en kleeven in een kasje. Daarop zette ze de portretten van vader en moeder. Het raam zag uit op een grooten hof. Twee mannen voerden gevallen bladeren weg. Achter den tuin liep het land omhoog naar een heuvel, waarop ook villa's stonden. Het moest hier in de Lente en Zomer wel zeer schoon zijn.

Paula keek nog wat naar buiten, maar ze zag in den geest de keuken thuis en vader bij het vuur.

— O, God help ons en breng ons weer bijeen! bad Paula.

Ze keerde naar beneden terug, nog in haar Zondagsch kleed.

— Nu breng ik u bij tante, zei oom Michiel, of hebt ge honger!

— O, neen! Ik heb mijn boterhammen in den trein opgegeten.

— Kom dan mee.

En nu volgde Paula haar oom naar een groote kamer op de eerste verdieping. In een zetel zat mevrouw Dillens, die nog dikker was dan haar man. Het rook hier sterk naar eau-de-Cologne.

— Flora, hier is Paula, zei oom Michiel.

De dame stak haar hand uit. Ze vond het

dus niet noodig haar nichtje door een hartelijke kus te verwelkomen.

— Goeden dag, zei ze. Ik ben blij, dat ge hier zijt. Ik heb genoeg van onwillige en brutale meiden.

Mevrouw Dillens bekeek Paula van het hoofd tot de voeten.

— Dat kleed moogt ge hier niet dragen, sprak ze dan. Dat past op den buiten, maar niet bij ons. Ge zijt omtrent van dezelfde gestalte als mijn dochter. Charlotte zal u het een en ander geven. Ze heeft kassen vol rokken en bloezen, die ze niet meer gebruikt. Ge kunt er nemen en ze veranderen.

— Goed, tante, antwoordde Paula.

Ze begreep het, dat ze vernederingen zou moeten dulden.

— Uw vader staat erg in de schuld bij ons, vervolgde mevrouw Dillens die geen fijngevoelige dame was. Nu kunt ge dat alles op gemakkelijke wijze aflossen en dus verwacht ik, dat ge goed uw best zult doen, sprak ze voort.

— Ja, ja, daar ben ik zeker van, zei oom Michiel. Het is een prachtige oplossing voor Andries.

— Zet u, dan zal ik uw dagelijksch werk eens regelen, hernam mevrouw Dillens.

Haar man ging heen. En Paula hoorde nu, dat ze om zeven uur moest opstaan, het ontbijt voor

tante gereed maken en het haar boven brengen. Dan zou ze helpen bij het kleeden, de kamer opruimen en weer voor het middagmaal zorgen, want tante at meestal alleen en had bijzondere gerechten. 't Zelfde gold voor het avondeten.

Als tante uitging, zou Paula haar dikwijls vergezellen. Ook kon ze nu en dan eens voorlezen uit een boek.

— En dan heb ik weinig met de meid te maken, zei mevrouw Dillens hooghartig. Ik wil een eigen helpster voor mij.

Om vijf uur kwam Charlotte, de dochter, uit de stad thuis. Ze was zeer deftig gekleed.

— Paula is er. Wees nu vriendelijk voor haar, zei haar vader.

— Maar niet familiaar, sprak Charlotte, die eens in den grooten spiegel keek naar haar knap gezicht en een haarlok weg streek. Paula moet dadelijk gevoelen, dat ze hier niet als familie maar als een dienstode is.

— Natuurlijk! Maar een vriendelijk woord kost geen geld.

Juist kwam Paula binnen.

— Dag nicht, zei ze, wel begrijpend, dat Charlotte voor haar stond, al zou ze haar van vroeger niet meer herkend hebben.

— Goeden dag, sprak Charlotte hooghartig. Is de reis goed verlopen? vroeg ze dan.

— O, jawel! Tante vraagt om de gazet.

— Die is hier! zei oom.

Paula ging met het dagblad weer heen.

— Wat is ze bespottelijk gekleed, sprak Charlotte tot haar vader. Zoo kan ze niet met mama uitgaan.

— Neen! Mama heeft gezegd dat ge haar wat van uw afgedragen kleren moet geven. Paula kan die dan een beetje veranderen.

— Och, 't is dwaas om van die arme familie in huis te halen. Ik heb het altijd gezegd. De kennissen zullen alzoo begrijpen, dat gij van eenvoudige afkomst zijt.

— Dat weten ze al. En het kan me niet schelen! Ik heb me omhoog gewerkt en dat is een eer. Uw moeder zaagde mij de ooren van het hoofd over de meiden. En daarom liet ik Paula komen. Die weet, dat ze hier haar best moet doen. Ze heeft groote verplichtingen aan mij. En als het niet naar uw zin is, wel verpleeg mama dan zelf.

— Ik ben geen ziekendienster.

— Neen, gij denkt altijd maar aan plezier.

— Wat zijt ge slecht gezind, papa!

— Omdat de komst van Paula niet naar uw zin is en ik handel toch voor vrede en rust in huis.

— O, ik zal Paula niet verjagen, maar ik ga niet met haar uit, ze heeft natuurlijk lompe ma-

nieren en ik wil me bij vriendinnen niet belachelijk maken.

Eigenlijk dacht Charlotte meer aan een jongen rijken dokter, die nu en dan op een maaltijd uitgenoodigd werd. Hij heette Peter Mendels en behoorde tot een voorname familie. Mijnheer Dillens had hem leeren kennen toen de dokter een huis van hem kocht. En ook verzorgde hij mevrouw, die zich dikwijls onwel gevoelde. Peter Mendels, die eigenlijk nog wat vreemd was in het dorp, kwam gaarne eens met Dillens praten. Nu en dan bleef hij er eten. En Charlotte meende, dat hij met haar zou trouwen. Dan werd zij een voorname mevrouw. Ze toonde zich op haar best, als de dokter er was. En hij behoefde niet te weten, dat ze arme familie had.

Paula mocht toch met haar oom en Charlotte eten. Dat viel mee, want ze had gedacht, dat ze haar maaltijden in de keuken moest gebruiken. Om acht uur nam Charlotte haar mee naar boven. Ze gaf Paula een heele vracht rokken en bloezen en ze: « Zoek maar uit, wat u dienen kan ».

Er was keus genoeg. En Paula kon niet begrijpen, hoe haar nicht zulke kostbare kleeren aflegde.

Mevrouw Dillens ging vanavond vroeg te bed. Paula had nu tijd om een langen brief aan haar vader te schrijven. Ze deed dit in de zitka-

mer boven van mevrouw. Dan ging ze naar beneden. Charlotte was weer uit. Paula vroeg aan haar oom, waar er een postbus was. Ze bracht den brief nog weg. Toen mocht ze naar bed. Ook Rika, de meid, begaf zich naar boven. Paula wenschte haar vriendelijk goeden nacht.

— Ge zult hier veel moeten verdragen, zei Rika, die nog even aan haar kamerdeur bleef staan. Het is hoovaardig volk, vol streken en komplimenten. En de juffer vind ik een echte heks. Ge moet van u afspreken. Dat doe ik ook en nu laten ze me meer gerust. Ha, anders zou ik er rap van door trekken. Dat weten ze wel.

Maar Paula wilde niet over haar familie kletsen.

Ze kon niet dadelijk in slaap geraken en dacht weer aan haar eenzamen vader, O, ze zou het hier moeilijk wennen! En toch moest ze haar plicht vervullen, vastberaden en volhardend.

Paula lag ongeveer een uur te bed, toen ze schrok van lawaai binnen. Beneden galmden er twistende stemmen.

— Weer dronken thuis komen! Ik zal u voor goed buiten stampen! klonk het.

Dat was de stem van oom Michiel.

— 't Is heel goed, als ge me dan maar een zak geld meegeeft! riep iemand terug.

Dat moest de zoon Bernard zijn!

— Zeker een doordraaier, dacht Paula.

Deuren werden dicht geslagen en toen werd het stil. Eindelijk viel Paula in slaap. 's Morgens keek ze wat verbaasd om zich heen, maar dadelijk beseftte ze, dat ze niet meer thuis was bij vader. Ze hoorde de dienstbode opstaan.

— Dan is het ook tijd voor mij, dacht Paula.

In de keuken vroeg Rika:

— Hebt ge gisteravond die ruzie gehoord?

— Ja, antwoordde Paula.

— Mijnheer Bernard, de zoon, kwam dronken thuis. Dat gebeurt hem nog al dikwijls. Hij leert voor advokaat, maar zit meer in de herbergen dan op de scholen. Mevrouw bederft hem, en mijnheer heeft er veel verdriet over.

Paula begon van haar werk te spreken; ze wilde niet over haar familie babbelen. Ze ontbeet in de keuken. En toen moest ze naar haar tante, die altijd tamelijk vroeg wakker was. Om een uur of negen kwam Paula over het portaal. Uit een kamer trad Bernard, een lange, slanke jongen, met wel knap, doch onverschillig gelaat.

— Ha, dat is onze arme nicht, zei hij. Ge zijt zeker gisteren aangekomen. Het is eigenlijk gemeen van mijn vader, om u naar hier te halen voor dat bagatel van die schuld. In plaats van dien armen sukkelaar van een oom te Heist een paar duizend frank toe te steken. Ge moet niet naar de pijpen dansen van moeder en Charlotte.

Wees niet zoo zot om voor hen te vliegen. Papa kan uw vader toch niets doen om dat geld. Ge kunt geen kei het vel afstroopen, ik zou stilletjes ginder gebleven zijn en eens ferm gelachen hebben met die brandbrieven.

Paula vond het gemeen dat Bernard zoo over zijn ouders sprak, al wilde hij zich vriendelijk voor haar betoonen, Ja, ze was de arme nicht, maar ze zou fier werken voor het geleende geld.

— Die schuld moet vereffend worden, zei ze.

— Toe, toe, papa weet zelf niet hoe rijk hij is. En dan een armen broer van hem uitbuiten! Nu, ge zult het hier niet lang uithouden. Alle veertien dagen is er een nieuwe meid. Mama doet niets dan klagen en mijn zuster zou bediend willen worden als een prinses. Ze is nog te lui om haar schoenen aan te doen. 't Kost een fortuin voor haar toiletten alleen. En van mij kan papa nog niet verdragen, dat ik een flesch wijn den nek kraak. Dat is omdat ik geen hooge streken verkoop. Ik zou nu niet met u, de arme nicht mogen praten. Wacht eens tot er bezoek komt van kletsmadams! Dan zal Charlotte u, de arme nicht, wel in de keuken steken.

— O, daar geef ik niet om.

— Ge zijt zot dat ge gekomen zijt. Laat Charlotte met haar kuren naar de maan loopen! Lach ze in haar gezicht uit.

— Ik moet nu aan mijn werk, zei Paula.

— Maak u niet moe!

Paula ging naar beneden. Bernard zei misschien wel de waarheid, maar zij hoorde hem niet gaarne zoo spreken. En hij deugde toch zelf ook niet, als hij dronk.

III.

Paula deed haar best en tante Flora was tevreden. Toch bromde ze dikwijls, ze had een ontevreden karakter.

Toen Paula drie dagen in haar nieuwen dienst was, zei Charlotte 's namiddags:

— Vanavond komt hier een dokter eten. Dan kunt ge niet aan tafel zitten met ons. Ge moet een witte voorschot voordoen en bedienen. Ge zult dat beter kunnen dan Rika. Ge hebt nog hotel gehouden.

— 't Is goed, antwoordde Paula.

De dokter mocht niet weten, dat zij arme familie was van oom Michiel.

Ook tante Flora zat aan tafel, toen Paula als een dienstbode de spijzen bracht. En niemand zei, dat ze een nicht was. Zelfs Bernard zweeg en hield zich deftig. Toch zag mijnheer Mendels er een eenvoudig man uit, al was hij van voorname afkomst.

Och, Paula moest veel vernederingen onder-

gaan. Ze mocht van Charlotte geen Vlaamsch meer spreken. Als er kennissen kwamen werd ze naar de keuken gezonden.

Op een avond, toen oom Michiel alleen in de kamer zat, begon Paula over haar vader; ze wilde een betrekking voor hem zoeken te Brussel. Maar oom zei dadelijk dat dit onmogelijk was.

— Mijn broer kan geen knechtje spelen in een magazijn of een winkel, als ik op een der voornaamste boulevards woon en rijke kennissen heb. En uw vader zou het buiten Heist niet gewoon worden. Ge moet er niet meer over spreken. Met Nieuwjaar en Paschen kunt ge eenige dagen naar huis gaan en in den Zomer een paar weken.

's Avonds schreide Paula weer in haar bed. Uit hoogmoed belette oom, dat vader dicht bij haar zou wonen. De eenzaamheid en het gesukkel van den verlaten man, hinderden de rijke familie niet.

— Maar dan blijf ik hier niet! Ik ga naar huis! besloot Paula. Den volgenden dag liet ze dit voornemen varen. Ze moest tenminste een paar jaar werken voor de schuld.

Ze kreeg een brief van vader, die haar bemoeidigde en niet kloeg. Paula verdroeg geduldig alle vernederingen. Ze werkte hard. Ze zweeg, als Charlotte, die dikwijls slecht gezind was, bitse

opmerkingen maakte. En ze trachtte haar heimwee naar huis te onderdrukken.

IV.

Nieuwjaar naderde en Paula verheugde er zich al op voor eenige dagen naar Heist te mogen gaan.

Maar mevrouw Dillens werd ernstig ziek. Dokter Mendels kwam en zei ontsteld, dat het typhus was.

— Maar dan ga ik naar een vriendin te Boschvoorde! Ik wil niet besmet worden, zei Charlotte. En ik kan geen zieke verplegen.

Denzelfden dag verhuisde ze al met twee groote valiezen, die de hovenier moest dragen.

— Ik zal voor tante zorgen, sprak Paula tot den dokter.

— Uw tante?

Hij keek het meisje verbaasd aan; hij had haar altijd voor een dienstbode gehouden.

— Zijt gij familie? vroeg hij.

— Mijn vader is de broer van oom Michiel. Maar wij zijn zeer arm. We wonen te Heist aan Zee.

— Zoo, zoo! En ge wilt uw tante verplegen? Er is gevaar aan verbonden.

— Ik moet mijn plicht doen. Tante is zoo gewoon aan mij.

— Het is edelmoedig van u, jufvrouw. Twee dagen later lag oom Michiel eveneens ziek.

— Typhus! verklaarde de dokter.

— Ik trek er nu ook uit, zei Bernard. Ik zal een paar weken in een hotel te Oostende verblijven. Ik voel er niets voor, om ziek te worden en nog minder om dood te gaan.

— Charlotte en Bernard zijn hard en liefdeloos, zei de dokter tot Paula. Hun gedrag is schandelijk. O, wat vallen ze me tegen!

Rika was ook op de vlucht geslagen.

Paula stond nu bijna alleen voor alles; toch hielp de hovenier bij het werk in de keuken.

Paula had rust noch duur; ze sliep nu en dan wat op de sofa in de ziekenkamer. Gelukkig bleef ze zelve gezond. De dokter kwam twee maal per dag. Als toevallig verscheen Charlotte dan ook. Maar ze bleef in den voorhof staan. Mijnheer Mendels sprak tot haar eenige woorden, eigenlijk norsch en bot. Na veertien dagen belde Bernard eens aan.

Paula deed open en zei dat zijn ouders nog altijd even ernstig ziek waren.

— Dan hoepel ik weer vlug op, sprak de zoon. Te Oostende verveel ik me wel, maar er is toch geen typhus. En ik ben bang voor ziekte.

Als papa beter is, zal hij mijn schulden wel betalen. Gij zijt braver dan Charlotte en ik.

Paula antwoorde niet. Ze vond Bernards houding verachtelijk. Ook de zoon uit Antwerpen bleef weg.

Oom en tante geraakten gelukkig door de ziekte heen. 't Duurde echter wel twee maanden, eer ze beter werden. De woning werd ontsmet. En toen kwamen Charlotte en Bernard terug.

— Ge hebt ons leelijk in den steek gelaten, zei hun vader. Gelukkig, dat Paula ons trouw was.

— Ze werkt voor haar schuld, sprak Charlotte harteloos.

— En ik vind, dat ge haar vader dat geld nu kunt kwijt schelden, zei Bernard.

— Daar heb ik uw raad niet voor noodig! bromde de heer Dillens.

— Ik kan geen zieken verplegen, beweerde Charlotte. En het zou toch dwaas zijn, dat ik ziek moet worden omdat mama en gij het zijn.

Paula krijgt loon voor haar werk.

— Met geld zijn al haar goede zorgen niet te betalen, hernam de heer Dillens. Charlotte, nu kunt gij eens uw best doen. We zitten zonder dienstbode. Paula is afgemat en moet naar huis om te rusten.

— — — — —
De dokter kwam nog geregeld naar mijnheer en mevrouw Dillens zien. Charlotte deed nu, of ze op de hartelijkste wijze voor haar ouders zorgde. Ze had wel gevoeld dat mijnheer Mendels haar houding tijdens de ziekte afkeurde, en nu wilde ze een goeden indruk maken.

Op een avond riep oom Michiel Paula bij zich. Zij zou den volgenden morgen naar Heist vertrekken om te rusten.

— Hier is het bewijs van de schuld, zei oom. Neem het mee en zeg aan uw vader dat hij het in het vuur mag steken, alles is vereffend.

— O, oom, ik dank u, sprak Paula ontroerd.

— Wij moeten u danken, goed kind. Ik ben hoogmoedig en onbarmhartig geweest. Ik had u bij uw vader moeten laten. Hij heeft uw hulp meer noodig dan wij. Hier is ook een som geld, uw loon, al kan ik uw goede diensten niet naar waarde betalen. En als ge weer een hotel wilt openen, dan help ik u. Praat er eens over!

— Maar moet ik dan niet meer terug keeren, oom?

— Neen! Uw vader zit daar alleen te sukkelen. Toen ik ziek lag, heb ik het gevoeld, wat het voor hem zijn moet uw hulp te missen. En ik ben beschaamd over mijn gedrag. Ik ben het niet waard rijk te zijn, als ik zoo een broer behandel,

die tegenspoed heeft gehad. Gij en de dokter hebben verkleefdheid betoond.

— Mijnheer Mendels is een edelmoedig man!

— Ja en wij, dwazeriken, die het voor hem wilden verbergen, dat ge een nicht van ons zijt! Wat moet hij niet van onze verwaandheid denken!

Met welk een gelukkig gevoel legde Paula zich te bed. Ze mocht voor goed terug naar vader. Ze had de schuld voldaan. En er zou een betere tijd aanbreken!

Den volgenden morgen verscheen de heer Mendels met een rijtuig voor de deur. Hij zei, dat hij Paula naar het station wilde brengen.

Charlotte schrok toen ze dit hoorde. Wat beteekende die vriendelijkheid van den dokter voor de arme nicht?

— Ik rijd ook mee, zei ze.

— Neen, gij moet uw moeder helpen, sprak de heer Mendels.

Nijdig trok Charlotte zich terug. Ze zei Paula geen goeden dag. Deze gaf er niet om.

Paula had hartelijk afscheid genomen van tante, die ook zei, dat ze voortaan bij haar vader moest blijven.

— En kom elk jaar eens logeeren, had mevrouw Dillens erbij gevoegd.

Zoo vertrok Paula terug naar Heist. Dokter Mendels leidde haar naar den trein.

— Ik moet ook wat rust nemen en kom binnen kort een weekje naar zee, al is het nog geen zomer, sprak hij bij het afscheid. En dan bezoek ik uw vader en u eens.

— In ons klein huisje bij de duinen.

— Ja, daarvan hebt ge me verteld. Een klein huisje, Paula, maar en groot hart! En dat moet zoo bij uw vader ook zijn. Ja, ik kom eens kennis met hem maken.

Dokter Mendels had tijdens de ziekte het karakter, de bekwaamheid en de goede manieren van het eenvoudig meisje bewonderd.

Met welk een vreugde zag Paula eerst de torens van Brugge, dan die van Lissewege, Uitkerke en Blankenberge. Hoe blijde keek ze naar de duinen! En dan gleed de trein langs de villa's van Heist. Vader stond aan het station. Hij schrok wat, toen hij zag dat zijn dochter zoo bleek en mager was. Hij wist dat zijn broer en schoonzuster erg ziek hadden gelegen. Nu, na de innige begroeting, hoorde hij, dat het typhus was geweest.

— O, dan hebt ge ook in gevaar verkeerd, zei hij.

— God heeft me bewaard. En de schuld is vereffend, sprak Paula.

Onderwege vertelde ze, dat ze den schuldbrief mee bracht en wat oom gezegd had voor

hun toekomst. Met welk een vreugde hoorde Andries Dillens dit alles!

V.

Het was half Maart, toen Dokter Mendels op een avond mevrouw Dillens bezocht, die was ongesteld was. Ze zat toch met haar man en Charlotte in de woonkamer. Ze kloeg over hoofdpijn.

De dokter schreef een geneesmiddel voor, want hij beschouwde de kwaal als nog een gevolg van de typhus. Hij raadde mevrouw aan veel in de lucht te gaan, nu het Lente werd.

— Ik heb nieuws te vertellen, zei de heer Mendels toen. Ge weet dat ik een week naar zee ben geweest. En in dien tijd heb ik me verloofd met Paula. We hopen dezen Zomer te trouwen.

— Wel, dat heb ik zien aankomen, beweerde de heer Dillens. Ik wensch u van harte geluk. Ge zult een opperbste vrouw hebben.

— Ik heb Paula lief gekregen, toen we hier samen u beiden verpleegden.

Charlotte was rood geworden van jaloezie en nijd. Toch mompelde ze ook een proficiat. De dokter bleef niet lang. Toen hij heen was, zei Charlotte misprijzend:

— Wat heeft Paula met al haar zoogenaamde edelmoedigheid sluw gekonkeld! Een voor-

naam heer, die een meisje trouwt uit een hut!

— Paula is geen konkelaarster, zei mijnheer Dillens. Dokter Mendels heeft haar deugden en goedheid leeren kennen hier in huis.

— En moet ze nu niet bij den sukkelaar van haar vader blijven! schimpte Charlotte.

— O, zoo jaloersch! spotte Bernard, ge meendet dat de dokter om u zou komen.

— Ik jaloersch! Ik geef niets om hem!

— Stil, stil, vermaande de heer Dillens. Laat ons niet twisten. Ik ben blij om Paula. Ze verdient een braven man. En met haar vader zal alles wel geregeld worden.

Charlotte was in werkelijkheid woedend.

— — — — —
In den Zomer trouwden Mendels en Paula. Ze zouden te Brussel wonen. Vader Dillens had van den dokter geld ontvangen om vischhandel in het groot te drijven. Hij leefde in een flink huis te Heist! Een dienstbode zorgde voor het huishouden. Andries Dillens wilde niet gaarne de zee kust verlaten, Maar hij moest voor zijn handel elke week te Brussel zijn en dan kon hij bij Paula logeeren... Hij zou haar dus dikwijls zien. De dokter wilde bovendien een villa te Heist koopen. En zoo zou Paula in de Zomermaanden ook weer eens aan de zee kunnen vertoeven.

Oom Michiel en tante Flora woonden het hu-

welijk bij. Charlotte wilde niet mee komen Die schimpte nog altijd op de arme nicht.

Andries was zeer gelukkig om de verzoening met zijn broer. Paula dankte God voor den ommekeer in het leven van haar vader en haar zelve, Ze had Mendels zeer lief. En ze zou altijd eenvoudig van hart blijven.

Charlotte trouwde een jaar later met een bouwmeester. Bernard toonde zich eindelijk ernstiger en werd advokaat, tot vreugde van zijn vader, die bij zijn kinderen den hoogmoed bekampte.

Den nederigen zal eere geschieden; dat had Paula weer ondervonden. En nederig bleef ze nog, toen haar man een beroemd professor werd.

EINDE.